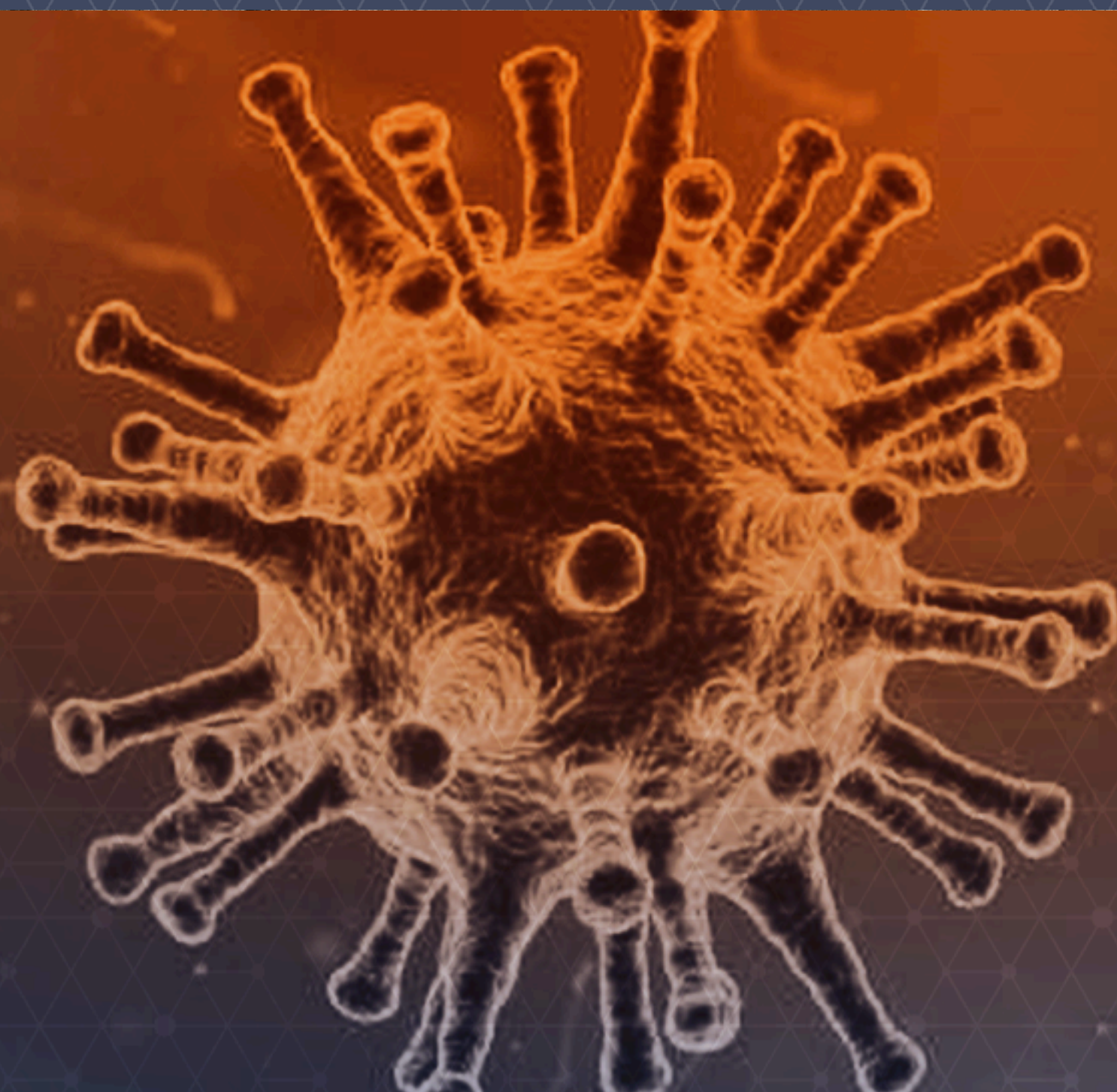

12 februari 2020

Auteur: Petra Klapwijk, Daphne Cornelisse

Onderzoek: Het coronavirus

Samenvatting

Meerderheid denkt dat coronavirus Nederland bereikt

Dat het coronavirus Nederland gaat bereiken, daar zijn veel mensen (58 procent) zeker van. Maar paniek is er niet: slechts een kwart maakt zich zorgen. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 28.000 leden van het Opiniepanel.

Het coronavirus heeft inmiddels ruim 1300 dodelijke slachtoffers geëist; bijna 50.000 mensen zijn besmet met het virus. De epidemie waart vooral rond in China, alleen Hongkong, Japan en de Filippijnen meldden ook een dode in hun land. Een meerderheid van de ondervraagden denkt dat het virus vooral in China slachtoffers blijft maken en heeft vertrouwen in de huidige aanpak van de Chinese overheid. "Ik heb de indruk dat China meer doet dan menig Europees land zou doen. Hele steden isoleren, dat is nogal een maatregel", zegt een panellid.

Het virus in Nederland

Driekwart (74 procent) denkt dat het coronavirus ook ons land gaat bereiken. 41 procent denkt dat dat binnen nu en een maand gebeurt, 17 procent denkt zelfs dat het virus hier binnen een week opduikt. Maar mocht dat gebeuren, dan hebben de meeste mensen vertrouwen in de aanpak van de overheid: "Ik vertrouw erop dat de instanties in Nederland waakzaam zijn" en "Ik neem aan dat er voldoende maatregelen worden getroffen", wordt er gezegd.

De meeste ondervraagden, 74 procent, maken zich dan ook geen zorgen over een uitbraak in Nederland. 26 procent doet dat wel. Dit zijn vooral mensen die wat ouder zijn, of ziek: de groep die dus vatbaarder is voor het virus. "Ik heb chronische aandoeningen en daardoor ook een lage weerstand. Mocht ik het virus krijgen is de kans dus groot dat ik het niet overleef."

Voorzorgsmaatregelen

Mensen treffen verschillende maatregelen om besmetting te voorkomen. Wat het meeste wordt gedaan is handen vaker wassen (33 procent) en afstand houden van niezende en hoestende mensen (24 procent).

Wel zeggen de ondervraagden dat ze dat vaker doen in deze tijd van het jaar vanwege het griepseizoen.

Vakantie uitstellen, geen Chinese producten meer

Een klein deel (11 procent) is voorzichtiger in de buurt van mensen met een Chinees of Aziatisch uiterlijk, ook al is er geen reden om aan te nemen dat zij in aanraking zijn geweest met het virus. Sommige panelleden, 8 procent, mijden Chinese restaurants of winkels. "Ik heb ontdekt dat ik Chinatown mijd. Ik ging nu naar een andere zaak dan ik normaal doe. Heel stom, want nu bleek ik twee keer zo duur uit te zijn".

Ook zijn er mensen (9 procent) die geen producten meer op Chinese websites bestellen. Anderen (13 procent) mijden evenementen of attracties waar veel Chinezen of andere Aziaten komen.

'Preventief ruimen, die kroepoekbakkers'

In het onderzoek zijn ook 300 Chinese Nederlanders ondervraagd. De helft van hen (48 procent) geeft aan last te hebben van racisme door het coronavirus; één op de vijf (21 procent) maakt het zelfs wekelijks mee. "Werkafspraken worden verschoven. Vriendinnen van kinderen komen opeens toch niet meer bij ons (thuis) spelen", vertelt iemand.

Ook horen veel ondervraagden racistische opmerkingen over het coronavirus. "Yo weet je, Chinezen zijn echt vies man. Ze eten alles", wordt als voorbeeld genoemd. Iemand anders geeft zelfs aan de drang om te hoesten of te niezen in het openbaar te onderdrukken, om maar geen 'verkeerde indruk' te wekken.

Coronavirus

Zorgen over het coronavirus

In hoeverre maak je je zorgen dat het coronavirus ook in Nederland uitbreekt?

Veel zorgen: 6%
Redelijk veel zorgen: 21%
Niet zoveel zorgen: 55%
Helemaal geen zorgen: 19%
Weet niet / geen mening: 0%

Hoeveel vertrouwen heb je in de manier waarop de Nederlandse overheid omgaat met de wereldwijde uitbraak van het coronavirus?

Heel veel vertrouwen: 16%
Redelijk veel vertrouwen: 53%
Niet zo veel vertrouwen: 18%
Helemaal geen vertrouwen: 8%
Weet niet / geen mening: 5%

Een kwart maakt zich zorgen over het coronavirus. Dit zijn vooral mensen die wat ouder zijn, of ziek: de groep die dus vatbaarder is voor het virus. "Ik heb chronische aandoeningen en daardoor ook een lage weerstand. Mocht ik het virus krijgen is de kans dus groot dat ik het niet overleef⁹.

Is er volgens jou te veel, voldoende of te weinig aandacht voor het coronavirus in de media?

Te veel: 28%
Voldoende: 60%
Te weinig: 8%
Weet niet / geen mening: 4%

Coronavirus

Het coronavirus in Nederland

Wanneer verwacht je dat het coronavirus Nederland bereikt?

Binnen een paar dagen: 6%
Binnen een week: 11%
Binnen twee weken: 16%
Binnen een maand: 25%
Over meer dan een maand: 5%
Ik verwacht niet dat het virus Nederland bereikt: 16%
Weet niet / geen mening: 21%

Het coronavirus bereikt Nederland binnen...

1 week

2 weken

3 weken

4 weken

58%
binnen een maand

Coronavirus

Maatregelen tegen coronavirus

Een aantal Nederlanders is geëvacueerd uit Wuhan. De meesten zijn twee weken thuis in quarantaine geplaatst. Ze moeten twee meter afstand tot hun huisgenoten bewaren en elke dag met de GGD bellen over eventuele ziekteverschijnselen.

Daarnaast heeft de KLM besloten om niet meer op China te vliegen vanwege het coronavirus. In de Tweede Kamer is gesproken over het sluiten van evenementen en attracties waar veel Chinese toeristen komen, zoals de Keukenhof.

Wat vind je ervan dat de Nederlandse evacuees thuis in quarantaine mogen blijven? Met welke uitspraak ben je het het meest eens:

'Ik vind het een goede maatregel dat ze thuis in quarantaine zitten.': 43%
'Ik had liever gezien dat ze in een ziekenhuis in quarantaine zitten.': 50%
Weet niet / geen mening: 7%

De KLM vliegt vanwege het coronavirus niet meer op China. Tot 15 maart zijn alle vluchten opgeschort. Vind je het een goede of een slechte maatregel dat de KLM niet meer op China vliegt?

Goede maatregel: 88%
Slechte maatregel: 4%
Weet niet / geen mening: 8%

Vind jij dat evenementen en attracties in Nederland waar veel Chinese toeristen komen nu wel of niet gesloten moeten worden?

Wel sluiten: 32%
Niet sluiten: 54%
Weet niet / geen mening: 14%

Coronavirus

Wat doen mensen zelf?

We zijn benieuwd welke dingen jij hebt veranderd vanwege het coronavirus. Als je niets veranderd hebt kun je 'niet van toepassing' invullen. Wat is op jou van toepassing:

	Wel van toepassing	Niet van toepassing	Weet niet / geen mening
Ik houd meer afstand tot / let meer op niezende en hoestende mensen	24%	73%	3%
Ik was vaker mijn handen	33%	66%	1%
Ik stel een vakantie naar Azië uit of boek deze om	13%	81%	6%
Ik ben gestopt met het bestellen van producten op Chinese websites	9%	89%	2%
Ik ben voorzichtig bij mensen met een Chinees / Aziatisch uiterlijk	11%	86%	3%
Ik ga minder vaak naar Chinese restaurants of winkels	8%	89%	3%
Ik ga niet meer naar evenementen of attracties waar veel Chinese / Aziatische mensen komen	13%	84%	3%

Coronavirus

Derde wast vaker handen

33%

wast vaker de handen

24%

afstand tot niezende mensen

11%

voorzichtig bij mensen met Aziatisch uiterlijk

'Ook al is het misschien niet kwetsend bedoeld, ik heb er begrip voor dat mensen nu voorzichtiger zijn tegenover mensen met een Chinees / Aziatisch uiterlijk.'

Eens: 30%

Oneens: 64%

Weet niet / geen mening: 6%

Coronavirus

Verwachting dat virus in China zal blijven

Verwacht je dat het virus vooral in China slachtoffers blijft maken, of denk je dat er ook in andere landen grote hoeveelheden slachtoffers gaan vallen?

Ik verwacht dat het virus vooral in China slachtoffers blijft maken: 58%

Ik verwacht dat er ook in andere landen veel slachtoffers gaan vallen: 31%

Weet niet / geen mening: 11%

Hoeveel vertrouwen heb jij erin dat de Chinese regering nu voldoende maatregelen neemt om het coronavirus te bestrijden?

Veel vertrouwen: 12%

Redelijk veel vertrouwen: 45%

Niet zoveel vertrouwen: 27%

Helemaal geen vertrouwen: 10%

Weet niet / geen mening: 6%

Panelleden geven aan nu wel vertrouwen te hebben in de aanpak van de Chinese overheid, maar zeggen dat diezelfde overheid aan het begin van de uitbraak steken heeft laten vallen. 'Dat China wat doet heb ik nu wel vertrouwen in omdat de wereld toekijkt. Voordat het probleem bekend was deden ze niet genoeg.' Een ander panellid geeft aan: 'Ik heb de indruk dat China meer doet dan menig Europees land zou doen. Hele steden platgooien', zegt ze, 'dat is nogal een maatregel.'

Discriminatie vanwege coronavirus?

In het onderzoek zijn ook 300 Chinese Nederlanders ondervraagd. De helft van hen geeft aan last te hebben gehad van racisme door het coronavirus; één op de vijf (21%) maakt het zelfs wekelijks mee. 'Werkafspraken worden verschoven. Vriendinnen van kinderen komen opeens toch niet meer bij ons (thuis) spelen', vertelt iemand.

Alleen mensen die aangegeven hebben een Chinees uiterlijk te hebben

Heb je de indruk dat mensen anders met je omgaan sinds de uitbraak van het coronavirus?

Ja: 46%

Nee: 44%

Weet niet / geen mening: 10%

Heb jij zelf wel eens discriminerend gedrag meegemaakt vanwege het coronavirus?

Nee: 49%

Ja, dagelijks: 13%

Ja, wekelijks: 8%

Ja, een enkele keer: 27%

Weet niet / geen mening: 3%

Ervaringen Chinese Nederlanders

"Ik hoop dat ik geen coronavirus krijg' kreeg ik te horen toen ik de bus inliep."

"Preventief ruimen die kroepoekbakkers' als je langsloopt."

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek deden 28.094 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. De resultaten zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Onder de deelnemers zijn ook 300 Nederlanders van Chinese origine. Hun uitslagen zijn niet gewogen, maar geven een indruk van wat deze groep meemaakt. Het onderzoek werd gehouden van 10 tot en met 12 februari.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Petra Klapwijk: petra.klapwijk@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 65.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen.

